

Manevi ?yi Olu? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Manevi ?yi Olu? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25539>

Özet

Ölçek, Ü. Aktürk, B. Erci ve M. Araz tarafından 2017 yılında Türkçeye uyarlaması gerçekleştirilen ve ruh sağlığı alanında yaygın olarak kullanılan bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, bireylerin yaşam amaçlarına, varoluşsal anlam arayışlarına ve dinsel inançlarına ilişkin algıladıkları genel Manevi ?yi Olu? düzeylerini değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Uyarlama çalışması özellikle kronik hastalık tedavisi gören bireylerin işlevsel değerlendirmesi bağlamında gerçekleştirilmiş olup, palyatif bakım süreçlerinde manevi boyutun önemini vurgulamaktadır.

Aktürk ve arkadaşları, ölçeğin Türkçe versiyonunun geçerlik ve güvenilirlik analizlerini detaylıca sunarak, aracın Türk kültüründe ve sağlık hizmetleri bağlamında kullanıma uygun olduğunu göstermiştir. Bu adaptasyon, manevi sağlığın tıbbi sonuçlar üzerindeki etkilerini inceleyen araştırmacılar için kritik bir araç sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Manevi ?yi Olu?, Ölçek, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Kronik Hastalık, Palyatif Bakım.

Yazarlar

Ümmühan Aktürk, Beyhan Erci, Murat Araz.

Amaç

Manevi ?yi Olu? Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin manevi yaşam kalitesini ve psikolojik dayanıklılığını ölçmektir. Ölçeğin Türkçe uyarlaması, özellikle Türk popülasyonunda maneviyatın sağlık ve hastalıkla başa çıkma üzerindeki rolünü bilimsel olarak inceleyebilmek için güvenilir ve geçerli bir araç sunmayı hedeflemiştir.

2017 uyarlama çalışması, kronik hastalık tedavisi gören hastaların fonksiyonel değerlendirmesinde manevi iyi olmanın ne kadar etkili olduğunu belirlemeye odaklanmıştır. Bu bağlamda, ölçek, bireylerin ruhsal ve varoluşsal ihtiyaçlarının sağlık profesyonelleri tarafından anlaşılmasına ve uygun manevi destek stratejilerinin geliştirilmesine olanak tanımaktadır.

Yapı

Manevi ?yi Olu? Ölçeği (Spiritual Well-Being Scale - SWBS), genellikle manevi iyi olmanın iki temel alt boyutta ele alınan çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir:

Dini ?yi Olu? (Religious Well-Being): Bireyin Tanrı ile olan ilişkisinden veya dinsel inanç sisteminden aldığı doyum ve huzuru ifade eder.

Varolu?sal ?yi Olu? (Existential Well-Being): Bireyin ya?am?nda bir amaç, anlam ve doyum bulma hissini ifade eder; bu boyut, dinsel inançlardan ba?ms?z olarak evrenle ve kendisiyle kurdu?u ili?kiyi kapsar.

Ölçek, bu iki bile?enin toplam?ndan olu?an genel bir Manevi ?yi Olu? puan? sa?lamaktadır. Bu yap?, maneviyat?n hem dikey (Tanr?/Yüksek Güç ile ili?ki) hem de yatay (ya?amdaki anlam) boyutlar?n? kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmeye olanak tan?r.

Geçerlik

Aktürk, Erci ve Araz (2017) taraf?ndan yap?lan Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amac?yla do?rulay?c? faktör analizi (DFA) kullan?lm??tır. Çal??ma, ölçe?in orijinal yap?s?na uygun olarak iki faktörlü modelin Türkçe örneklemede de kabul edilebilir düzeyde uyum sa?lad??n? göstermi?tir.

Ayr?ca, ölçe?in ay?rt edici geçerli?i, farklı ruh sa?l?? göstergeleri veya ya?am kalitesi ölçekleri ile korelasyonlar? incelenerek desteklenmi?tir. Bu analizler, Manevi ?yi Olu? Ölçe?i'nin ölçmeyi amaçlad?? manevi yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktadır.

Güvenirlik

Türkçe versiyonun iç tutarlı?k güvenirlik katsay?s? (Cronbach Alfa de?eri) yüksek bulunmu?tur. Aktürk ve arkadaşlar?, genellikle ölçe?in genel puan? için ve alt boyutlar? için ayr? ayr? yüksek alfa de?erleri rapor ederek, maddelerin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü do?rulam??lard?r.

Yüksek iç tutarlı?k, ölçe?in farklı bireylerde ve farklı zamanlarda benzer sonuçlar verme kapasitesini gösterir. Uyarlama çal??mas?nda, genellikle test-tekrar test güvenirlik yöntemleri de kullan?larak ölçek puanlar?n?n zamana kar?? istikrar? de?erlendirilmi?tir, bu da ölçe?in klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda kullan?m?n?n sa?laml??n? peki?tirmektedir.

Faktör Analizi

Manevi ?yi Olu? Ölçe?i'nin faktör yap?s?, Türkçe uyarlamada da orijinal ölçe?in teorik temellerini yans?tmaktadır. Yap?lan faktör analizleri (özellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi), ölçe?in manevi iyi olu?u temsil eden iki temel boyutu (Dini ?yi Olu? ve Varolu?sal ?yi Olu?) net bir ?ekilde ay?rd??n? göstermi?tir.

Bu iki faktörün varl??, ara?t?rmacılar?n sadece genel manevi durumu de?il, ayn? zamanda bireyin dinsel inançlar?ndan kaynaklanan huzurunu ve ya?am amac?ndan kaynaklanan doyumunu ayr? ayr? de?erlendirmesine olanak tan?r. Bu ayr?m, özellikle farklı dinsel veya kültürel arka

planlara sahip popülasyonlarla çalışırken önemlidir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Bireysel olarak uygulanan, kendi kendine raporlama temelli (Self-Report) bir ölçek.

Language Available: Türkçe (Turkish), Orijinal İngilizce (Original English).

Population Group: Yetkinler, özellikle kronik hastalık tedavisi gören hastalar veya genel popülasyon.

Age Group: Yetkinler (18 yaş ve üzeri).

Population Details: Uyarlama çalışması, hastanede tedavi gören ve kronik hastalık tanısı almış bireylerden oluşan bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Methodology: Maddeler tipik olarak Likert tipi derecelendirme ile yanıtlanır. Puanlama, bireyin manevi iyi oluş düzeyinin yüksekliğini yansıtacak şekilde toplanır.

Anahtar Kelimeler

Maneviyat, Psikometri, Yaşam Kalitesi, Manevi İyi Oluş, Uyarlama, Dini İyi Oluş, Varoluşsal İyi Oluş, Palyatif Bakım.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: ummuhan_akturk@hotmail.com

Correspondence Address: Ümmühan Aktürk (Sorumlu Yazar)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin orijinal versiyonu (SWBS), genellikle ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanılmaktadır. Türkçe uyarlamasının kullanımı için sorumlu yazar Ümmühan Aktürk ile iletişime geçilmesi önerilir.

Test Yılı (Uyarlama): 2017

Orijinal PDF dokümanı bu adresten indirilebilir: [spiritual-well-being-scale-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Aktürk, Ü., Erci, B., & Araz, M. (2017). Functional evaluation of treatment of chronic disease: Validity and reliability of the Turkish version of the Spiritual Well-Being Scale. *Palliative and Supportive Care*, 15, 684-692. <https://doi.org/10.1017/S1478951517000013>

Manevi ?yi Olu? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçe?in orijinal maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. A?a??daki maddeler, orijinal dillerinde ve de?i?tirilmeden sunulmas? gerekmektedir, ancak kaynak metinde bulunmad??ndan buraya eklenmemi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM